NAM THỨ MƯỜI BỐN. SỐ THỨ 2652 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ TƯ 20 JANVIER 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4694

	HANOI: Một tờ báo hàng ngày bằng quốc ngữ, có nhiều tin tức và bài vở hay	Người đem đến tận nhà	Gửi đi tỉnh khác	Mandat-poste gửi về Trung-Kỳ và Nam-Kỳ	Mandat-poste gửi về Bắc-Kỳ và các nước khác	Recommandé
Một năm. .	6$00	6$90	6$50	6$50	6$50	12$00
Các làng và các công-sở	»	3.00	3.00	3.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER — Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH — Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC — Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI — TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,065 de large.

Une seule insertion. . . . 0$20 la ligne
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$48 la c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Quan Thống-sứ mới với việc cải-lương hương-chính Bắc-kỳ ta

Quan Thống-sứ Robin vừa mới nhận cái trọng trách thủ-hiến xứ Bắc-kỳ ta được hơn một tháng nay mà ngài đã chú-ý ngay đến việc cải-lương hương-chính. Nghe nói nay mai ngài sẽ đi kinh-lược mấy tỉnh nữa Hải dương, Nam-định, Thái-bình, v. v, không những đi đến các nơi tỉnh-lỵ mà thôi, ngài sẽ thân hành đi đến các làng, chủ bụng để xem xét việc cải-lương hương-chính ở các làng đã có được cái hiệu-quả gì chưa và lựa thưởng những người có công về việc cải-lương, cho ai nấy có cái chức-trách thừa hành biết trông gương mà khích khuyến.

Cái hiệu-quả việc cải-lương hương-chính ở Bắc-kỳ ta trong mấy năm nay thế nào thì hẳn-báo đã có nhiều lần nói đến. Việc ấy được hay hỏng, nên hay hư, chỉ tùy ở cái công săn sóc dìu dắt của các quan địa phương và cái lòng nhận châu biện sự của các nhà hào mục; nơi nào có được người khá thì thành-hiệu cũng thấy có ít nhiều; nơi nào gặp phải người hư thì thật chẳng những không thấy thành-hiệu chút nào mà lại thêm lắm điều tệ hại; cái tệ hại kể ra thì trăm đường nghìn lối, mà tóm lại chỉ là cái lỗi của những người có chức-trách về việc cải-lương hương-chính, phần nhiều vẫn không bỏ được cái thói hư nguỵ cầu-thả, tạ sự nhiễu dân.

Ô! phàm việc gì mà đã đến hư nguỵ cầu-thả, thì dù là việc công-ích công-lợi to tát thế nào đi nữa, cũng chỉ thêm phiền nhiễu mà chẳng mong gì có thực ích thực lợi đến ai. Thử xét những việc gọi là việc công-ích công lợi cho dân mà xưa nay chính-phủ bảo-hộ nhọc lòng vì dân ta trù tính, như việc phát giống lúa thóc, việc phòng dịch trâu bò là những việc lo cho nghề nông của ta giống mà được tốt thêm, súc sản khỏi hao hại, việc biên thần nhân định, việc họa đạc diền thổ là những việc lo cho nền kinh-tế của ta đều được ổn đáng, chỉ phối được quân binh, kể những việc như thế thì ai là việc không có lợi-ích cho dân, mà đến lúc thừa hành cũng đối dá, cũng hàm-hồ, không một cái gì là cái thực ích thực lợi cả. Huống lại việc gì mà có kẻ tạ sự nhiễu dân vào đó nữa thì chẳng những lợi ích không thấy mà tệ hại lại có phần thêm; tổng lý do dân công cử, ai bảo là không nên, mà nghĩ đâu có cái tệ tranh nhau mất tiền trăm bạc nghìn, thù nhau tới năm đời bảy họ; sưu dịch phát tiền cố công, ai bảo là không phải, mà nghĩ đâu có cái tệ một suất phu phải khoán mấy đồng cho thầy lý, một trăm tre phải nộp mấy nén cho cụ thừa; đại để cái lỗi đục nước béo cò, kẻ có quyền có thế thường khéo lạm dụng cái pháp lệnh của nhà nước mà thừa gió bẻ măng; một lũ lưng đen khố cao chỉ cầu trời khấn bụt sao cho quan bớt cầu dân bất nhiễu là may, chứ lễ đã động có việc gì là cũng đến mất làm mất ăn, phải bóp chắt cái của nước mất mỡ hôi mà vái cả bốn phương để cầu cho thoát tội. Cái tệ hư nguỵ cầu thả, tạ sự nhiễu dân thật đã làm cho bao nhiêu thiện-chính lương pháp, ở trong xã hội này cũng đều thành ra bánh vẽ hết.

Việc cải-lương hương-chính ở Bắc-kỳ ta bây giờ tức cũng là một việc trong các việc của chính-phủ bảo-hộ hưng lợi trừ hại cho dân ta đó. Việc này bắt đầu thực-hành là từ khi có quan Thống-sứ Monguillot gia tâm đốc thúc; trong khoảng hơn bốn năm nay, kể có bao nhiêu thôn xã đã lập điều lệ mới, bỏ khoán nước cũ, bầu hương-hội, dựng sổ thu chi, cứ cái hình-thức bề ngoài thì như thế là làng nào cũng cải-lương rồi đấy. Song, như trên kia đã nói, hầu hết những thiện-chính lương-pháp ở trong xã-hội này đều bị cái tệ hư nguỵ cầu-thả, tạ sự nhiễu dân mà tệ ra giống quỉ hóa chanh mất cả. Nếu quả cái việc cải-lương hương-chính này mà giữ khỏi được hai cái tệ ấy, thì vẫn là chắc được cái hiệu-quả tốt tươi, chỉ sự hai cái tệ ấy cũng lại xảy ra như mọi việc hưng lợi trừ tệ khác thuở nay, thì điều lệ mới dù lập, khoán ước cũ dù thay, mà bất được cái phí cỗ lượt xôi lần, lại sinh ra cái phí tiệc trà đám rước, bầu hương-hội mà một tên tộc-biểu cũng đấu giá hàng chục, một chân hương-hội cũng đấu giá hàng trăm, dựng sổ thu chi mà chỉ một đồng bẻn vào sổ mười đồng, thu mười chữ biển vào sổ một chữ, nay thưa mai kiện, nay trình mai báo, rắc-rối về cải-lương, nay bắt mai bớ, nay đạp mai hành, khốn khổ về làm hương-chính, công ích công lợi chưa thấy đâu, mà dân-cao dân-chí lại thêm một cái lỗ bà bác thuở đi cho mau kiệt nữa.

Nay quan Thống-sứ mới cũng để tâm săn-sóc đến việc cải-lương hương-chính, ngài không quản công khó nhọc mà thân-hành tới thăm các làng xem xét để chỉ bảo cho các quan địa-phương, các người hào-mục chịu khó lấy thực-tâm thực-lực mà làm cho việc ấy được có thành hiệu hẳn-hoi. Tưởng các quan địa-phương, các người hào mục ta cũng nên thể cái mỹ-ý của quan Thống-sứ đem hết lòng thành công-ích mà làm trọn cái việc hưng-lợi trừ tệ cho dân ta, đừng có cái tệ hư nguỵ cầu-thả, tạ sự nhiễu dân như trước nữa, thì việc cải-lương hương-chính họa may mới có cái thành hiệu được chút nào vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 16 Janvier 1926

Việc tài-chánh nước Pháp

Sau khi hội-đồng tài-chính nghe lời MM. Briand và Doumer, thì hội-đồng đốt nhiên đổi ý-kiến. Chính-phủ hứa rằng khoản thuế về các sổ tiền giá nợ chỉ thi-hành trong năm 1926 mà thôi, để trả lấy tiền cần ngay lập tức, mà nhận lời trong một kỳ hội-nghị sau sẽ xem xét các lời bàn khác, thì hội-đồng với tán nội-các xem chừng đã có sự hợp ý nhau.

Ngày hôm nay M. Raoul Péret và nhiều ông nghị viên về tả-đảng cấp-tiến sẽ độ trình một khoản xin đặt một thứ thuế về việc thực sản để thế vào thuế các món tiền gửi, và thuế mới sẽ thi-hành hàng. Ngày hôm sau M. Doumer sẽ đưa khoản ấy, đầu tuần lễ sau nghị viện sẽ xét đến.

Việc nước Anh

Việc điều-đình về trái-khoản Ý đại-lợi rất là khó khăn. Các nhà chuyên môn không hợp ý nhau.

Việc ở Maroc

Báo *Journal* có tiếp được tin ở Rabat nói rằng M. Gordon Canning tới Tanger, có sứ người đem tin đến cho Abd El-Krim. M. Canning có hội-nghị nhiều lần với đại-úy Gardior.

Việc nước Áo

Nghị hội bỏ 80 về đối với 53 về tín nhiệm tòa nội-các. M. Ramek giữ bộ ngoại-giao; M. Kollman, giữ bộ tài-chính; M. Tauler, giữ bộ nông-phố.

Việc nước Hoang-gia Ý

Báo *Matin* có tiếp được tin rằng ngày mai nghị-viện họp, ông tinh tự đến cho Abd El-Krim. M. Canning có hội-nghị nhiều lần với đại-úy Gardior.

Việc nước Áo

Nghị hội bỏ 80 về đối với 53 về tín nhiệm tòa nội-các. M. Ramek giữ bộ ngoại-giao; M. Kollman, giữ bộ tài-chính; M. Tauler, giữ bộ nông-phố.

Việc nước Hoa-kỳ

Hội « *Association de l'Automobile* » họp có 102 hội về lấy-nghị ô tô ủng hộ một số tiền là mười triệu dollars để dùng về việc sinh-sản cao-su.

M. Hoover mang cỗ về để đặt một nơi buôn bán cao-su ở New-York.

Việc ở Phi-luật tân

Có tin đồn rằng M. Quezon, nghị trưởng nguyên lão nghị-viện, muốn đặt cuộc thông quyền quốc vụ ở Phi-luật-tân.

Việc nước Nhật-bản

Có tin rằng người Hoa kỳ cấy muốn đi du-dịch để tạo các đồn-điền giồng cao-su của người Nhật ở Mã-lai, và ở các đảo trong Thái-bình-dương.

Quan sứ-thần Yoshizawa phản-kháng với chính-phủ Bắc kỳ về việc bắt bản hợp đồng cho phép làm đường hỏa-xa Kilin-Tuchua, Trương-tác-Lâm thì nói rằng hợp đồng ấy vẫn phải thi hành.

(*Indopacifi*)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo ấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì từ 15 hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Thư ngỏ cùng ông Phan-bội-Châu

Bản quán lại tiếp được bài sau này, xin cứ nguyên văn đăng báo:

Thưa cụ, dân Việt-Nam này gửi cho ông, tỉnh phỏng cũng đã đến vạn; lời khuyên nhủ ông, nếu có thể chắt lại được, tưởng cũng đã thành một non! Vậy thì còn viết thư cho ông làm gì nữa để thêm chuyện! Nhưng lỡa lòng nào cứ tắt, tin tức và dư-luận cũng đáng cho báo, vì nhiều điều thêm, khó so mà người lính ngay đi được. Đang lo bới lỡa chẳng xong, kịp lại được tờ « Tuyên-ngôn thông-cáo » ký tên Phan-bội-Châu, lại như là lửa thêm ngọn, nên phải cầm bút viết bài này.

Ông Phan ơi! Từ hồi ông mới bị bắt, lòng dân đã đau đớn như chịu một tang; thật thế, đảng nào đảng lấy hết thảy lo cho ông qua cơn thoát nạn. Nhưng còn mong cho ông được toàn mạng, để quốc dân được mắt thấy thấy mặt, tai nghe được lời, — như sự ông đã bày ra trước mắt mọi người thật quả là lắm! Cốt nhất là phần đối làm sao cho ba cái tân Phan-bội-Châu kia khỏi bị nước ngoài người ta đàng làm đường ngôn-luận đàm-tiếu, lo làm sao cho nước ngoài người ta khỏi kết-luận rằng « Phan-bội-Châu là một người anh-hùng tái-quốc của dân Việt-Nam đã bị rơi bẫy cơ chung thân như một tên ăn cướp giết người. » Ấy đó chắc ông đã thấu. Nói vậy không phải chỉ mong cho ông bị tử hình, nhưng giả ông có bị tử-hình, tưởng cũng hay! Nhưng việc chẳng xảy ra, bàn đến cũng khó kiếm lời.

Nay ông đã được tha, ông có tờ tuyên ngôn thông cáo cho toàn-quốc, trước là cảm ơn Chính-phủ Pháp đã lấy nhân-đạo tha ông, sau cảm ơn quốc-dân đã có lòng yêu-cầu cho ông được tha. Một người đáng bị phải tội, chết giữa trong ngục, nay lại được sống chung với đồng-bào mình, mà cảm ơn người tha chết cho nghĩa là cảm ơn Chính-phủ Pháp, thế là phải lẽ lắm; không cần phải nhiều lời! Còn như dân Việt-Nam mà phản-đối cái ân xử ông mới bị án, thì cũng chẳng xảy ra, bàn đến cũng khó kiếm lời.

Nay ông đã được tha, ông có tờ tuyên ngôn thông cáo cho toàn-quốc, trước là cảm ơn Chính-phủ Pháp đã lấy nhân-đạo tha ông, sau cảm ơn quốc-dân đã có lòng yêu-cầu cho ông được tha. Một người đáng bị phải tội, chết giữa trong ngục, nay lại được sống chung với đồng-bào mình, mà cảm ơn người tha chết cho nghĩa là cảm ơn Chính-phủ Pháp, thế là phải lẽ lắm; không cần phải nhiều lời! Còn như dân Việt-Nam mà phản-đối cái ân xử ông mới bị án, thì cũng chẳng xảy ra, bàn đến cũng khó kiếm lời.

Ông Phan ơi! quốc-dân bây giờ đang quí-trọng ông, vì ông là một người có lòng vị-dân ái-quốc, đang sống ở ông chẳng khác như sống tin một bậc Thánh của một tín-ngưỡng mới vừa đem vào nước này, đang mong ông đăng đàn giảng-kinh. Đại hạn mà được giới cỗ cây nước, há chẳng thỏa lòng, mát chỉ lắm sao? Ngờ đâu độ nhất thứ ông đăng-đàn, ông để tự-thị rằng: « Trong mười mấy năm ông theo đạo chẳng phải đường, ông tự hối đi bôn-tẩu lần lỗi, chỉ tìm cho đồng-bào bị cái lụy dây-dưa! » Vậy thì ở giảng cho dân Việt-Nam biết cái đạo ông theo đuổi bấy lâu là lẽ, ông hô-hào dân Việt-Nam này theo cái đạo mới của ông, là cái đạo ông mới tỏng sau đây! Xin vâng, dân nước này há có phải một dân cũng cỏ, xem ông đăng đàn giảng cho dân em bỉ rằng: « Muốn cho trình-độ quốc-dân ngày thêm tấn-bộ, thì phải bắt tay lo về đường giáo-dục, mà muốn cải-lương sự giáo-dục, nếu không có thợ hay thầy gỗ thì cây ai coi về? Người Đại-Pháp chính là những bậc thầy thợ tinh cả gặp gỡ trời đưa sang cho ta đấy. » Lời ông giảng trên đàn tạo đã thật như một tia ánh sáng chói-lọi vào màng óc tối tăm của dân em vậy. Dân Việt-Nam xưa nay vẫn theo thời mà theo học, chứ phải tâm vẫn tin rằng cái giác-dục ngàn năm kia đã có rễ ăn sâu lắm rồi, nên gió ra cũng tưởi thêm, bón thêm cho gốc thêm bền; chứ thật ai mà đã nâng-niu mà nghĩ tới ơn trời để đưa thầy Đại-Pháp sang đất Việt-Nam! Dân Việt-Nam mà vô tình không nghĩ tới ơn trời đó là cũng đáng trách lắm! Xin mượn câu « ép dầu trẻ ba tuổi đi coi đường vạn lý, đường xa sức yếu, thì tất phải nguy hiểm ngay » mà làm câu xin lỗi với trời vậy.

Thầy Đại-Pháp tính có đã hay tới đất Việt Nam vậy thì mang chữ-nghĩa « Pháp Việt đi buôn mà bình, tỉ còn gì hợp lẽ hơn? Cái điều đó không cần ai phải lo xa, tính gần cũng thành, cũng trọn như lấy tiền trong túi ra tay. Xin ông cứ an tâm mà thí-nghiệm ít lâu, tất mắt sẽ được thấy thành tưởng tận cái kết quả của cái cây kia mà ông đang chực vun xới bón trồng.

Chi cho bằng ông cứ an phận mà bạn với non sông, và lại để giữ cho toàn cái đại danh lừng-lẫy bấy thuở ở các nơi mà ông đã từng mạo hiểm bước chân đến. Cái thú an phận với non sông đó còn là một cái hiều hiệu thật to của cái gan sắt đá bất động của ông, mà cái thú đó có phần lại tô điểm thêm được cho cái danh thơm kia ngàn năm muôn thuở nữa.

Một lời của bậc yếu nhân tuyên ra há có phải một lời bỏ qua như nước chảy, bèo trôi! Bây giờ ông nên theo lời cầu đồng nhân mà an phận, đừng nên mang thêu tự ấn vào chỗ hang sâu thêm thêm mà e-sợ sau này quốc lối lạc đường, mà lại không ánh sáng tỉ-dỉ lấy gì làm phương châm để quay giờ lại được lối cũ. Hỡi ơi! ông muốn đi về phương nào mà không có tâm, lấy gì sửa tìm đường chỉnh, tránh đường tà, thời mới thật là theo đạo lắm đường. Cái làm này không những lỗn danh cho người theo đạo mà còn lại đến quốc-thể của toàn quốc-dân ở rải bàn đó có đi hơn bốn nghìn năm nay nữa.

Ấy cũng vì hai tuyên-ngôn của ông có câu « Tôi lại xin quốc dân ta, nếu ai có điều gì tỉnh lợi cho sự quan-sát của tôi, thời xin ai bảo cho biết », cho nên tôi qui quyết thỉnh cầu ông theo những lời mà những người đã được giao tiếp với ông trước tôi, vì tôi cũng một lòng biểu-đồng-tình mà sau ông bấy tạm nghỉ ít lâu cho đã thời-giờ để quan sát cho hiểu đầu cuối cái công cuộc có ảnh-hưởng to cho nước Nam nhà, mà ông định trả lời đã. Khi nào ông quan-sát đã kĩ, ông sẽ tuyên ngôn lần thứ hai cho dân Việt Nam biết cái phương-sách của ông, tôi chắc là dân chúng tôi bấy giờ sẽ hoan-nghênh ông hơn là bây giờ vậy.

Quang-Minh, Nguyễn-văn-Ngọc

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin nhờ quý-báo làm ơn giải-đáp cho tôi một việc như sau này:

Nguyên tôi có ít ruộng phụ canh tại làng kia. Mới đây thấy sở Lục-lộ về làng ấy cắm một con đường mới vào ruộng tốt cả.

Vậy: 1° Chúng tôi có ruộng tư làm đơn đi kêu tại dân thì được kì cắm vào ruộng, hay là phải chịu? 2° Hay nhà-nước cắm đường vào ruộng thì có lệ bồi thường mỗi mẫu là bao nhiêu.

Xin nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho, tôi đội ơn vạn hội.

LỜI ĐÁP. — Việc ông hỏi đó thuộc về chế-độ năm Minh-mệnh thứ 8, C-l-đ ấy như sau này:

« . . . . . Khi nào Nhà-nước lấy từ thổ của dân thì phải trích vào công-khố mà trả cho người có đất một số tiền ngang với cái giá đất đã lấy của người ấy.

Việc ấy ông có thể viết lên quan Công-sứ tỉnh, hoặc viết lên quan Tổng-đốc cũng được.

Nếu đối bên điều đình không được thỏa-thuận, thì mới phải kiện tại tòa án cai-trị (Conseil du contentieux).

LỜI HỎI. — Tôi nhờ quí báo giải đáp cho tôi một việc như sau này:

Tôi có một người chị em bạn ở cùng thôn với tôi. Nguyên trước lấy lẽ một ông hậu, cưới chưa đầy lẽ, ở được hơn hai năm. Lại có con gái nhà quê, lại đương khi ít tuổi, mà về chồng chưng vợ cho, vợ cả thì ghen tuông, lại gần cận vợ chồng, nay bỉm tấn điều này, mai bày đặt việc khác, rồi thành ra mẹ chồng nàng rẫy, vợ cả thì hắt hủi, con đẳng ông chồng kia thì nói ra không tiện, thế là đành để đuổi người vợ lẽ về nhà cha mẹ đẻ, nhưng người vợ lẽ lại không về nhà cha mẹ, lại đi tứ-tán xứ khác, mà lúc đi cũng không xin giấy má của người chồng chi cả, rồi sau lấy ai đông khác sinh được hai trai và hai gái, người chồng sau này là người Nam, nhưng mà có nhập-tịch dân Tây, nhưng sớm đã từ trần. Nay người chị em bạn tôi muốn rằng hai con trai thì để đi học xa cả, còn hai con gái thì đem về chăn quẻ không. Nhưng lại còn ông chồng cũ bây giờ làm quan tỉnh ở tỉnh khác. Vậy ông chồng ấy có thể bắt lại được không? mà nếu như bạn tôi không thuận thì người chồng cũ có thể đòi lại những tiền phí-tổn khi cưới được không?

Vậy xin ngài chỉ bảo giúp cho thì tôi cảm ơn ngài vạn lần.

LỜI ĐÁP. — Hai đứa con gái ấy, người chị em bạn của bà có thể đem về quê nuôi được, vì cha chúng nó đã chết, chúng nó chẳng ở với mẹ thì ở với ai?

Nếu người đàn bà ấy khi lấy chồng trước có cưới theo đủ lễ, chưa xin lỗi dị mà đã đi lấy đời sống thứ hai, thì lần cưới thứ hai ấy không có giá trị gì; đối với pháp-luật người đàn bà ấy vẫn còn là vợ lẽ của người chồng trước.

Nếu tên ấu chủ-lí-di thì người vợ không phải giữ của.

Ph.-b.-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 24 độ
15 giờ 26 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		11$05
nhì,	—	10 35
ba,	—	9 35
Thóc hạng nhất,	—	6 30
Bắp ngô	—	5 55

Giá lạc. — Kể từ ngày 19 Janvier 1926 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ f. 35.

Tin tàu. — Tàu *Chili* mang thư sang Pháp trừ các thư từ và các hộp có khai giá (boîte valeur déclaré) không kể, đến sáng ngày 23 janvier hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Tàu tới ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 21 janvier.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 21 janvier hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ tư 20 janvier.

Cuộc chơi bóng tại phủ Toàn-quyền. — Báo *Courrier d'Haiphong* nhận được tin quan Toàn-quyền và Varenne phu-nhân có mở một cuộc chơi bóng tại quí phủ một cuộc việ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

chức Annam tăng sự trọng phẩ đến xem, thì có hình phẩm mấy điều sau này là tưởng nên dịch ra đây cho độ giá rõ ý kiến của báo ấy đối với việc Pháp Việt đề-huề là thế nào.

« Quan Toàn-quyền Varenne và phu-nhân nay mai sẽ mở tại dinh ngài trên đường Puginier một cuộc chiêm đãi cho các thư-ký, thông ngôn phủ Toàn-quyền cùng với gia quyến đến xem. Ta xin phục cái ý tốt ấy, nhưng ta cũng tự hỏi điều sáng kiến ấy có trái với phong tục Annam không. Người dân bà Annam ở trong gia đình có một cái địa-vị quan trọng, điều ấy đã cổ nhiên rồi, song ta chớ quên rằng dân bà Annam xưa nay vẫn không có thái quen giao-tế ở chốn công-đồng và bao giờ cũng chỉ là người nội trợ mà thôi.

Có lẽ trong những người sẽ được đi xem ấy có người lấy cái danh dự đó làm tổn tiền lắm vì rằng trong dịp này ai cũng muốn ăn mặc cho lịch-sự; vậy sẽ có bất bạc thiệt lớn người, vì thế mà mỗi tăng nợ lòng thêm và có lẽ hằng năm mới trả được.

Sau nữa là những cuộc tiếp kiến như cuộc này cũng không phải là không có điều bất tiện, cứ xem cái việc đã xảy đến cho quan Toàn-quyền Paul Doumer ngày trước thì rõ.

Nguyên ông Doumer có ý cho các nhân-dân được đề huề với nhau, một bữa ăn, không những mời các bậc thân-thương Trung-hoa ở Chợ-lớn đến phủ Toàn quyền Saigon mà lại mời cả các bà đầm vợ các thân thương ấy nữa. Người Trung-hoa lại quá hòa người An-nam không muốn cho vợ ra những nơi công đồng tiếp-kiến. Bởi vậy những người ấy lấy làm nghĩ lắm, một người bèn tìm được một kế rất thần tình là đến ngay cái nhà bamboo (nhà thanh-lâu) đất được mấy à đến dự cuộc tiếp khách của quan Toàn-quyền. Bấy giờ thành-phố Saigon lấy thế làm buồn cười lắm.»

Điều ấy có thực hay không và cái ý của báo Courrier d'Haiphong có chỉnh đáng hay không, ta tưởng không cần phải nói tới tự khác độ; giá cũng bất. Có một điều qui báo nhìn như quên mất là thời đại quan Toàn quyền Doumer là thời đại nào. Năm 1897 mà thời đại quan Toàn quyền Varenne là thời đại năm 1925; nghĩa là đã qua một góc thế kỷ nay rồi.

Ở Grand Magasin Réan's phố Paul-Bert, cần những người may khéo. Ai muốn làm thì hỏi ở đấy.

HAI NHÀ CHO THUÊ MỘT TỪ 1er AVRIL 1926 TRỞ ĐI.

1° Số 66 bis và 68 phố hàng Trống, hiện đang làm nhà Khách-sạn tây, vườn rộng, cửa ra hai phố, hết chương 31 Mars 1926;

2° Số 7 đường lên Bưởi, xế cửa trạng Bảo-hộ, vườn rộng, trông ra Hồ-Tây.

Trong hai cái nhà ấy, sẽ cho thuê một còn một cái để ở.

Hỏi tại bản-quán

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

XIN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Bức thư của ông Phan bội-Châu. — *Bản quán tiếp được bức thư sau này, không rõ có phải thực của ông Phan bội Châu hay không nhưng cũng y nguyên cho đăng lên báo chương để độc-giả biết. Nhân đây lại xin nói về phần bản báo chưa hề có dịch đăng và xuất bản những sách hoặc bài của ông bao giờ chỉ trừ ra có quyển « Việc Phan-bội Châu tại Hội-đồng đề-hình » là do bản quán biên-tập đã xuất bản để công chúng đồng lãm mà thôi.*

Huế le 16 Janvier 1926.

Báo Trung Bắc,

Xin quí báo làm ơn đăng vào báo cho mấy hàng này:

Khi tôi ở ngoại-quốc có làm quyển « Pháp-Việt đề-huề » bằng chữ Hán, nay thấy có người đã dịch ra quốc-ngữ, mà dịch thì có nhiều nơi không đúng ý tưởng của tôi. Lỗi ra thì trước khi dịch đã in, người dịch phải hỏi ý tôi là phải. Song nay chuyện đã qua, tôi cũng không phàn-nàn gì. Nhưng từ nay về sau, hễ có sách nào về gì mà của tôi đã làm hay sẽ làm ra, ai có muốn dịch hay chép lại để in hay đề đăng báo, thì xin hỏi ý tôi trước đã.

Nay kính cáo

Phan - bội - Châu

Muốn bán một cái xe ô-tô « Buick », 14 mã-lực, bảy chỗ ngồi 6 xi-lanh, máy bơm sang « Zénith » xe còn mới, bánh xe của đã có.

Giá: 1 600 $ 00

Hỏi tại M. Friedericht, 49 bis, Rue Paul Bert, Hanoi 5519

VÌ VỀ TÂY MÀ BÁN

Một cái auto hiệu Panhard Levassor Carrosserie Honoré mười hai mã lực. Còn mới và tốt.

Hỏi ông Henri Duron ở nhà giấy Văn-Nam Hanoi.

5.517

Lý báo trợ cho những thợ thuyền các xưởng nông công (*liếp theo*). — Nếu các thợ thuyền trợ tại các thành phố hay các làng ở gần xưởng làm thì lý tưng người chủ không phải lo việc nhà ở cho họ.

Song nếu số thợ thuyền làm đông quá đến nỗi ở các làng gần xưởng không có đủ chỗ trọ hay là nhiều quá đến nỗi trở ngại cho sự vệ sinh chung của các làng ấy, thì người chủ phải lo chỗ ở cho thật đủ hoặc cho một phần thợ làm với mình. Trong những trường hợp đặc biệt, nhất là trong khi có dịch lệ thì các chủ cũng có thể bắt buộc phải lo liệu chỗ ở cho người làm mau đã nói trên kia.

Việc bắt buộc các chủ phải dựng ra những xóm cho thợ thuyền ở nhưng viên, hay tạm thời tại các xưởng làm thì do quan Thống sứ định chiếu theo tờ tư của quan Đốc-lý hay quan Công sứ, hay quan thành hội bình sau khi đã lỗi ý kiến quan Chánh sở y-chính Bắc kỳ.

Những nhà ở ấy phải làm theo với phong-tục bản xứ, hay là theo ý những người đến ở. Nhà phải rộng rãi, thoáng hơi, mái lợp cho kín và tường vách phải cứ ba chân, có thể cho rằng mưa nắng rải được, mỗi người ở trong phải được 2 thước vuông và không khí mỗi người phải được 5 thước vuông đứng. Những nhà không làm sàn ở trên đất thì đất phải lên chặt và cao hơn đất chung quanh ít ra là 20 phân tây.

Giường nằm cũng làm theo như phong tục bản-xứ.

Ở các xưởng làm mỏ hay là hầm đá thì những chỗ để làm nhà ở vành viễn hay tạm thời cũng phải xa cách các giếng các hầm ít ra là 50 thước.

Song nếu là nhà ở tạm thời của thợ thì cái lệ trên ấy cũng không bắt ngặt lắm.

Những nhà ở của thợ thuyền mà không ở quá một năm thì coi là nhà ở tạm thời.

Các nhà ở của thợ thuyền phải xa cách các chuồng xí và không để cho nước mưa khó chịu hay là mùi độc ở các xưởng chung quanh xông vào được.

Các nhà ở phải cách nhau chừng mười thước và chung quanh có cống hở.

Số người ở trong mỗi nhà không được quá 30 người. Nếu thợ thuyền ở với vợ con thì mỗi người thợ phải có một ngăn riêng.

Ở trong những miền có thú dữ thì các xóm thợ thuyền ở phải có hàng rào cao và chắc chắn.

Trong những hạt không có sở vệ-sinh thì những chỗ đất làm nhà vành viễn hay tạm thời cho thợ ở, ngư i chủ phải làm tờ trình quan công-sứ biết. Cái tờ trình ấy phải kể rõ các nhà đã ở trong thời hạn là bao nhiêu và số thợ làm trong các xưởng cùng là đường đi từ xưởng làm đến chỗ bệnh-viện gần nhất là bao nhiêu, vận-tải bằng cách gì. Sau nữa lại phải khai những chỗ đất chôn những thợ chết và chỗ chôn các súc vật.

(Còn nữa)

Muốn biết lịch-sử ông Phan-bội Châu và cái án lăng lẫy của ông tại Hội-đồng đề-hình mới rồi thì nên xem quyển sách của báo *Trung Bắc-tân văn* đã xuất bản, có biên chép đủ lời tranh biện và các lời biện thuyết của hai luật-sư cãi cho ông Phan. Những lời tranh biện và những lời biện thuyết ấy đay có báo *Trung-Bắc-tân-văn* là biên được hết.

Giá bán một quyển 12 xu. Mua buôn mua lẻ hỏi tại nhà in báo *Trung-Bắc-tân-văn*.

Vì sắp về nghỉ nên muốn bán một cái Auto chạy rất tốt, hiệu « UNIC », mười mã-lực, bốn chỗ ngồi, kiểu 1923, hãi còn mới, có đủ đồ dùng và hai bánh phụ, giá là 1.200 $ 00.

Hỏi tại số nhà 12, Bobillot, Hanoi.

5516

Người Việt-Nam đi học ở ngoại quốc. — M. Nguyễn-văn-Nguyên là lệnh-nang ông Nguyễn-văn-Thịnh vừa thi đỗ bằng cử-nhân Anh tại Đại-học đường Hương-cảng.

M Nguyễn thuyền trị về thương-mại, có ý để mở mang việc thương-giới ở trước nhà và giao thiệp với người Anh và người Trung-hoa là hai dân có tiếng nhất về nghề buôn xưa nay.

Từ xưa đến nay ở Hương-cảng người Việt Nam chưa có ai xuất thân ở Cao đẳng nay mới có M. Nguyên thì đỗ cử-nhân Anh là một.

Hôm 12 janvier vừa rồi, là ngày lễ ban chứ-phục cho các ông tân-khoa, trường Cao-đẳng có mời dân Việt-Nam lên trường dự lễ. Các học-sinh trường Cao đẳng cũng có tỏ lòng thân-ái với người mình lắm.

Ng-văn-Tường lai cảo

Ai tin — Bản quán được tin buồn rằng M Phạm-gia-Thiều thư-ký thượng hạng tòng sự tại tòa sứ tỉnh Tuyên-quang về nghỉ tại quê xã phố bàng Bỉ được mấy hôm nay, vừa tạ thế.

Đến sáng mai hồ 7 giờ sốt đám an táng tại quê quán ở làng Vẽ.

Bản-quán có lời viếng và chia buồn với quí quyến.

Một tin đau trong quan trường. — Hôm qua bản quán đăng tin rằng M. Ng mạnh Toản, thư-ký phủ Thống sứ được hồ Tri-phủ Đà-bắc.

Hôm nay bản quán lại tiếp được tin rằng đó là một tin đến thôi, chứ c ưa t'ch t'ực.

Au CINÉMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG TRÌNH

Từ 19 đến 25 Janvier 1926

Thời sự Pathé Revue

UN FIL A LA PATTE

Hài-kịch chia làm năm đoạn

Do M Armand Bernard (Pianchet)

và Mme Suzq Renard đóng

Thứ năm chủ-nhật nào cũng chiếu, từ 17 giờ 30.

Có hạ giá

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đánh thủy-tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

3001

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Hối lộ và chực hối lộ. — Ng-văn-Nhi bị thua trong khi làm mật-thám phải đi xét việc lập hội Đồng bào ở Hải-dương để phản đối chính-phủ Bảo-hộ, tìm cách hối lộ và chực hối lộ những người bị bắt tình nghi là việc đã đăng rõ ràng ở số báo trước, thì nay tòa Thượng-thẩm xác cái án tòa sơ thẩm Hải-phòng, cho là cái việc ấy có quyền phán-đoán và tuyên án tha cho bên bị cáo vì xét không đủ chứng cớ.

Xé giấy biên lai nhận tiền. — Vũ-đình-Luận là cai xe ở ngõ hàng Hành có ruộng ở Thanh-hóa, giao cho một người tên là Hà-văn-Mão Hanh trung, bắt lấy quỹ 400 đồng để làm lãi. Sau thấy ruộng cấy tốt, đòi lại không cho nên hai bên kiện nhau. Người Hanh trung đòi tiền kỳ quỹ lại, thì Vũ-đình-Luận khất lần lần mãi không trả. Người Hanh trung sợ lật lọng phòng trước, đem những giấy biên lai chụp ảnh giữ lại rồi hôm đến hạn cũng người nhà đưa biên lai đến nhà đòi tiền. Vũ-đình-Luận nhận lấy biên lai đi vào nhà trong bảo lấy tiền trả lại; nhưng khi đi vào xé ngay đi rồi bảo không trả. Người Hanh trung lấy những ảnh giấy biên lai và chứng cớ trình sở Cẩm đến làm việc bắt bắn lấy cớ đi kiện. Tòa án Trước-trị Hanoi phạt Vũ-đình-Luận 3 tháng 1 ngày tù 300 quan và bắt phải bồi 400 đồng cho bên nguyên cáo. Tòa Thượng-thẩm tăng tội lên 6 tháng tù và y những khoản phạt khác.

Làm giấy bạc giả. — Tòa án Trước-trị Haiphong phạt Nguyễn-văn-Ngô 6 ngày tù về tội in một thứ giấy làm giả giấy bạc của nhà Ngân-hàng Đông-Pháp. Tòa Thượng-thẩm hủy cái án ấy và tăng tội Nguyễn-văn-Ngô lên 6 tháng tù và 100 quan.

Chửa dây điện-thoại ăn cắp. — Đỗ-văn-Long cựu lý trưởng bị thua chửa một i dây điện-thoại ăn cắp tại nhà, vì khi khám nhà thấy mất bọc vuông, phải tòa án Trước-trị Haiphong phạt 4 tháng tù được tòa Thượng-thẩm thu, vì xét là có kẻ nào thù hằn gì đem gói ấy vứt vào nhà mà bị oan.

Giả mạo. — Sở cẩm Hongay có khám cửa hàng Trần-thị-Tỷ tức Bà Phó bắt được làm thuốc là giả hiệu của hiệu buôn bán ở Hiệphung đem (do hiệu buôn bán Haiphong đã trình cáo hiệu tại tòa rồi). Tòa án Trước-trị Haiphong phạt Trần-thị-Tỷ 25 quan và bắt phải bồi 200 đồng cho hiệu buôn bán ấy. Tòa Thượng thẩm hoãn lại để đòi biên bản về việc trình đầu hiệu tại tòa và đòi dấu hiệu xem rồi mới xét.

CINÉMA PATHÉ HANOI

Một tuần lễ chiếu bóng rất hay!!!

Từ thứ tư 13 đến thứ ba 19 Janvier 1926

TESS AU PAYS DES HAINES

Đại phim ảnh 10 đoạn

Rất vui!!! Rất lý-thú!!!

Sự tích chuyện rất dễ hiểu

Cô Mary Pickford đóng trò rất khéo

Phim ảnh này của hội « Les Artistes associés » là một hội hợp-quần rất tốt, vậy hễ một phim ảnh nào của hội này làm ra là được công-chúng hoan-nghênh nhiệt liệt

Mau mau đến xem kẻo hoài

3008

Tưởng lục. — M. Lê-Vỹ, thừa-phái hạng phi tại Vinh yên, vì để lỗ lòng tên trong và mất cẩn trong việc cần mình, nên đã được thưởng một đạo tưởng lục.

Nghỉ ở nhà bệnh. — M. Lương-ngọc Thụy, ấn sát hạng nhì, nghỉ dưỡng bệnh tại Hanoi, nay được thêm một tháng nữa, hưởng lương.

Mấy cái nạn ô-tô. — Ngày hôm 16 vào hồi 2 giờ 45 cái xe ô-tô số T 2740 của M. Đinh-Văn nhà số 72 phố hàng Giấy do Đinh-văn-Nhiên cầm máy, khi đi đến đầu phố Bourrin sắp rẽ sang đường Cửa Đông thì bánh xe đi đột lỗi nên chạm phải một chuyến xe kéo đương chạy xuống hàng Bột.

Lại hôm 17 vào hồi 1 giờ cái xe ô-tô số T 2765 của M. Auger ở số 10 phố Nouvelle và phải cái xe số P.P. 119 do Ngô-xuân-Vượng kéo ở đường Gia-lâm, may người kéo tránh được.

Cũng ngày hôm 17, hồi 10 giờ 20 phút, cái xe ô-tô số T. 2375, do M. Gi audet ở số 5, phố nhà thương Khách cầm, khi đi đến trước cửa hiệu Gô-đa đụng phải cái xe bàng số A. 158, may người không can gì. Lại ngày hôm 18 vừa rồi, vào hồ 8 giờ 15 tối, một cái xe song mã do một người annam cầm cương đụng phải cái xe bàng số N. V. 19, do Vũ-văn-Tuất kéo khi người annam đánh xe vào sau nên số 19 ở phố hàng Bông thợ nhuộm.

Mất xe đạp. — M. Ng-văn-Nghiêm, thư-ký số Thương-chính, ở số nhà 34, phố hàng Gio, bị mất một cái xe đạp đáng giá 8 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Gấy bạc giả. — Hôm 16 janvier 19.6, hồi hơn 1 giờ trưa có hai tên Khách vào mua đồ vàng bạc ở một hiệu kim-hoàn ở phố hàng Thùng đáng giá hơn 50 đồng. Khi mua bán xong rồi, họ đưa ra một cái giấy bạc giả 100 đồng bảo chủ hiệu trả tiền lại. Người chủ hiệu thấy sự lạ khả to thì lấy làm quan ngại lắm, sợ bảo hai người Khách ấy bắt nhời quan cứ tới thì vô tình mà mình mắc tội bạc lẽ trả lại. Chủ hiệu lấy nói thảo ra thế, kỳ thực thì đem ra kéo bọn tới trước mặt là bạc giả, lại gọi télé-phone sang sở Mật-thám Sở này lập tức phái người đi tạeo người chủ hiệu về nhà, thì may sao hai người Khách kia lấy cớ chữ ở đó. Cái giấy bạc giả của họ làm khéo lắm, cũng hơi cũ, đã rách làm tư và sẽ giấy dán lại từ tế y như từ giấy bạc thực đã nhiều người tiêu rồi. Khi người chủ hiệu trả họ bảo rằng cái giấy bạc này không tiêu được, thì quí tâu lấy người sở Mật thám đã áp đến tới nơi. Một người Khách thấy sự tình như thế liền ù tê chạy. Còn người nữa còn cố giữ lấy tờ giấy bạc rồi bỏ vào mồm nhai mà cũng chạy nốt. Người sở Mật-thám và đội bản thành phố đuổi theo thì họ chạy mất đến Khách may có mấy người Hoa tuần-cảnh chạy ra lấy cái xe ngăng mới bắt được. Người ta bèn đó

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

So 15

Nam-Tông Phi-Long

NGUYỄN ĐỖ-MỤC dịch thuật

« *Dám xin thánh thượng lưu ý cẩn thận, chớ nên coi thường mà khoan tha, khiến kẻ dưới có lòng chứa mọi thoát tội thì mối họa chẳng sẽ xảy ra, giặc không dẫn nổi đến cho lính-sự; vậy sẽ có bất bạc thiệt hại người, vì thế mà mỗi tăng nợ lòng thêm và có lẽ hằng năm mới trả được.*

Sau nữa là những cuộc tiếp kiến như cuộc này cũng không phải là không có điều bất tiện, cứ xem cái việc đã xảy đến cho quan Toàn-quyền Paul Doumer ngày trước thì rõ.

Nguyên ông Doumer có ý cho các nhân-dân được đề huề với nhau, một bữa ăn, không những mời các bậc thân-thương Trung-hoa ở Chợ-lớn đến phủ Toàn quyền Saigon mà lại mời cả các bà đầm vợ các thân thương ấy nữa. Người Trung-hoa lại quá hòa người An-nam không muốn cho vợ ra những nơi công đồng tiếp-kiến. Bởi vậy những người ấy lấy làm nghĩ lắm, một người bèn tìm được một kế rất thần tình là đến ngay cái nhà bamboo (nhà thanh-lâu) đất được mấy à đến dự cuộc tiếp khách của quan Toàn-quyền. Bấy giờ thành-phố Saigon lấy thế làm buồn cười lắm.»

Điều ấy có thực hay không và cái ý của báo Courrier d'Haiphong có chỉnh đáng hay không, ta tưởng không cần phải nói tới tự khác độ; giá cũng bất. Có một điều qui báo nhìn như quên mất là thời đại quan Toàn quyền Doumer là thời đại nào. Năm 1897 mà thời đại quan Toàn quyền Varenne là thời đại năm 1925; nghĩa là đã qua một góc thế kỷ nay rồi.

Ở Grand Magasin Réan's phố Paul-Bert, cần những người may khéo. Ai muốn làm thì hỏi ở đấy.

HAI NHÀ CHO THUÊ MỘT TỪ 1er AVRIL 1926 TRỞ ĐI.

1° Số 66 bis và 68 phố hàng Trống, hiện đang làm nhà Khách-sạn tây, vườn rộng, cửa ra hai phố, hết chương 31 Mars 1926;

2° Số 7 đường lên Bưởi, xế cửa trạng Bảo-hộ, vườn rộng, trông ra Hồ-Tây.

Trong hai cái nhà ấy, sẽ cho thuê một còn một cái để ở.

Hỏi tại bản-quán

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

XIN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Bức thư của ông Phan bội-Châu. — *Bản quán tiếp được bức thư sau này, không rõ có phải thực của ông Phan bội Châu hay không nhưng cũng y nguyên cho đăng lên báo chương để độc-giả biết. Nhân đây lại xin nói về phần bản báo chưa hề có dịch đăng và xuất bản những sách hoặc bài của ông bao giờ chỉ trừ ra có quyển « Việc Phan-bội Châu tại Hội-đồng đề-hình » là do bản quán biên-tập đã xuất bản để công chúng đồng lãm mà thôi.*

Huế le 16 Janvier 1926.

Báo Trung Bắc,

Xin quí báo làm ơn đăng vào báo cho mấy hàng này:

Khi tôi ở ngoại-quốc có làm quyển « Pháp-Việt đề-huề » bằng chữ Hán, nay thấy có người đã dịch ra quốc-ngữ, mà dịch thì có nhiều nơi không đúng ý tưởng của tôi. Lỗi ra thì trước khi dịch đã in, người dịch phải hỏi ý tôi là phải. Song nay chuyện đã qua, tôi cũng không phàn-nàn gì. Nhưng từ nay về sau, hễ có sách nào về gì mà của tôi đã làm hay sẽ làm ra, ai có muốn dịch hay chép lại để in hay đề đăng báo, thì xin hỏi ý tôi trước đã.

Nay kính cáo

Phan - bội - Châu

Muốn bán một cái xe ô-tô « Buick », 14 mã-lực, bảy chỗ ngồi 6 xi-lanh, máy bơm sang « Zénith » xe còn mới, bánh xe của đã có.

Giá: 1 600 $ 00

Hỏi tại M. Friedericht, 49 bis, Rue Paul Bert, Hanoi 5519

VÌ VỀ TÂY MÀ BÁN

Một cái auto hiệu Panhard Levassor Carrosserie Honoré mười hai mã lực. Còn mới và tốt.

Hỏi ông Henri Duron ở nhà giấy Văn-Nam Hanoi.

5.517

Lý báo trợ cho những thợ thuyền các xưởng nông công (*liếp theo*). — Nếu các thợ thuyền trợ tại các thành phố hay các làng ở gần xưởng làm thì lý tưng người chủ không phải lo việc nhà ở cho họ.

Song nếu số thợ thuyền làm đông quá đến nỗi ở các làng gần xưởng không có đủ chỗ trọ hay là nhiều quá đến nỗi trở ngại cho sự vệ sinh chung của các làng ấy, thì người chủ phải lo chỗ ở cho thật đủ hoặc cho một phần thợ làm với mình. Trong những trường hợp đặc biệt, nhất là trong khi có dịch lệ thì các chủ cũng có thể bắt buộc phải lo liệu chỗ ở cho người làm mau đã nói trên kia.

Việc bắt buộc các chủ phải dựng ra những xóm cho thợ thuyền ở nhưng viên, hay tạm thời tại các xưởng làm thì do quan Thống sứ định chiếu theo tờ tư của quan Đốc-lý hay quan Công sứ, hay quan thành hội bình sau khi đã lỗi ý kiến quan Chánh sở y-chính Bắc kỳ.

Những nhà ở ấy phải làm theo với phong-tục bản xứ, hay là theo ý những người đến ở. Nhà phải rộng rãi, thoáng hơi, mái lợp cho kín và tường vách phải cứ ba chân, có thể cho rằng mưa nắng rải được, mỗi người ở trong phải được 2 thước vuông và không khí mỗi người phải được 5 thước vuông đứng. Những nhà không làm sàn ở trên đất thì đất phải lên chặt và cao hơn đất chung quanh ít ra là 20 phân tây.

Giường nằm cũng làm theo như phong tục bản-xứ.

Ở các xưởng làm mỏ hay là hầm đá thì những chỗ để làm nhà ở vành viễn hay tạm thời cũng phải xa cách các giếng các hầm ít ra là 50 thước.

Song nếu là nhà ở tạm thời của thợ thì cái lệ trên ấy cũng không bắt ngặt lắm.

Những nhà ở của thợ thuyền mà không ở quá một năm thì coi là nhà ở tạm thời.

Các nhà ở của thợ thuyền phải xa cách các chuồng xí và không để cho nước mưa khó chịu hay là mùi độc ở các xưởng chung quanh xông vào được.

Các nhà ở phải cách nhau chừng mười thước và chung quanh có cống hở.

Số người ở trong mỗi nhà không được quá 30 người. Nếu thợ thuyền ở với vợ con thì mỗi người thợ phải có một ngăn riêng.

Ở trong những miền có thú dữ thì các xóm thợ thuyền ở phải có hàng rào cao và chắc chắn.

Trong những hạt không có sở vệ-sinh thì những chỗ đất làm nhà vành viễn hay tạm thời cho thợ ở, ngư i chủ phải l m tờ trình quan công-sứ biết. Cái tờ trình ấy phải kể rõ các nhà đã ở trong thời hạn là bao nhiêu và số thợ làm trong các xưởng cùng là đường đi từ xưởng làm đến chỗ bệnh-viện gần nhất là bao nhiêu, vận-tải bằng cách gì. Sau nữa lại phải khai những chỗ đất chôn những thợ chết và chỗ chôn các súc vật.

(Còn nữa)

Muốn biết lịch-sử ông Phan-bội Châu và cái án lăng lẫy của ông tại Hội-đồng đề-hình mới rồi thì nên xem quyển sách của báo *Trung Bắc-tân văn* đã xuất bản, có biên chép đủ lời tranh biện và các lời biện thuyết của hai luật-sư cãi cho ông Phan. Những lời tranh biện và những lời biện thuyết ấy đay có báo *Trung-Bắc-tân-văn* là biên được hết.

Giá bán một quyển 12 xu. Mua buôn mua lẻ hỏi tại nhà in báo *Trung-Bắc-tân-văn*.

Vì sắp về nghỉ nên muốn bán một cái Auto chạy rất tốt, hiệu « UNIC », mười mã-lực, bốn chỗ ngồi, kiểu 1923, hãi còn mới, có đủ đồ dùng và hai bánh phụ, giá là 1.200 $ 00.

Hỏi tại số nhà 12, Bobillot, Hanoi.

5516

Phim Cinéma Hương-Ký ra đời

Có hai phim về thời sự rất mới mẻ mà quốc dân ta ngày nay ai cũng đang ngóng đợi muốn xem:

I. — Phim dác Bảo-đại Hoàng đế lên ngôi. Đủ suốt từ đầu đến cuối trong khi làm lễ Tấn-tôn.

II. — Phim cụ Phan-bội-Châu. Phim này chia ra làm 3 thời-kỳ: thời kỳ cụ còn ở nhà, ăn mặc Nam-phục, đang diễn-thuyết cho đồng bào nghe; thời kỳ cụ ra ngoại quốc ăn mặc Hoa-phục, đang ngồi viết các bài quốc-hồn; thời-kỳ cụ về nước nhà ăn mặc Âu-phục, đang viết mấy lời tuyên cáo.

Còn đợi hội đồng kiểm duyệt xong, sẽ đem chớp để hiến đồng bào.

Tấn-thuật thái-bậu, mới sai quan Lại-bộ-sự là Phùng-đạo cùng Lưu-cầu hai người làm sách lễ sắc, mang tờ biểu sang xưng thần với vua Khiết-đan.

Phùng-đạo cùng Lưu-cầu vâng mệnh lạ a, cùng đi sang Bắc-phiên, vào yết kiến vua Khiết-đan, dâng tờ biểu như sau này:

« *Đại Tấn Thạch-kính-đường hoàng-khánh dâng tờ biểu tâu trình Khiết-đan phụ hoàng-đế bệ-hạ xét rõi.*

« *Kẻ bề-thần đội ơn thánh thượng khác nào như nghĩa cha con. Từ khi bệ-hạ long-hưng ở đất Thượng-đảng đến nay thấm-thoắt đã ba lần thay đổi tết năm. Bởi trộng cửa khuyết, xiết bao cảm tình.*

« *Nay trộm nhờ dáng tôn-hiệu là « Thánh-minh anh-minh thái-thượng hoàng-đế, nối tôn hà thời hơn làm « Hưng-minh nhu-cách thái-hoàng « thái hậu. Lại dâng nộp ba mươi « vạn lạng vàng và ba mươi vạn tấm « lụa, theo với tờ biểu này. Xin « thánh thượng soi xét cho.*

« *Ngày mồng 5 tháng 7 năm thứ 3 « niên-hiệu Thiên-phúc. Đại-Tấn « hoàng-đế là Thạch-kính-đường cẩn « dâng tờ biểu. »*

Phùng-đạo và Lưu-cầu đem tờ biểu đến dâng vua Khiết-đan. Vua Khiết-đan thấy vậy, xiết bao mừng-rỡ, mới sai hai sứ thần ra ở nhà công-quán, tiếp đãi một cách rất trọng hậu. Ngày hôm sau, vua Khiết-đan cũng sai một vị nhu-thần làm tờ chiếu để phụ-dụ Tấn chúa.

Tờ chiếu như sau này:

« *Ta xem mấy lời nhà vua tâu trình, thật khiến cho lòng ta này « được hả.*

« *Từ nay về sau cứ sai sứ đàng « biển, bất tất phải mang tiền như « thế. Chỉ nên dùng lễ như cha con « trong nhà mà đã một câu rằng: «Con « chắp tay đứng hầu bên bố phụ-« hoàng để bệ-hạ xét » thế là đủ « phép.*

« *Nhà vua nên khéo phải đạo những « thần dân Trung nguyên, cho được « hưởng phúc trời về lâu dài thì giờ « này ở nơi nhà vua, cũng có cái « vinh dự vô cùng vậy. »*

Vua Khiết-đan sai sứ giả đem tờ chiếu theo Phùng-đạo và Lưu-cầu cùng về Đại lương để đáp lễ lại. Tấn-chúa tiếp kiến sứ giả ở Tuyên-đức-điện.

Bấy giờ các nơi phiên-trấn đều xin hàng-phục, cả có Phạm-diên-quang và các chiến-sĩ một phương, không chịu đầu hàng. Tấn-chúa sông các quan triều-thần là bàn mưu đi đánh Phạm-diên-quang.

Tang duy-hàn nói:

— Các quân sĩ thuộc về họ Dương-quang-vân thật rất tinh-nhuệ, bộ hạ nên sai đi đánh, chắc có thể thành công được.

Tấn-chúa nghe lời, bèn khẩu-truyền lệnh cho Dương-quang-viễn làm nguyên-soái, đem một vạn quân-mã đi đánh Phạm-diên-quang.

Dương quang-viễn vâng mệnh Tấn-chúa đem quân thẳng tới Tấn-dương, cách thành năm dặm bố trại, rang chiêng nổi trống rầm lên.

Có thám tử báo vào trong thành Phạm-diên-quang họp các tướng lại mà thương-nghị rằng:

— Bắt Tấn-dương này, thành cao hào sâu, Vệ-thương-thảo còn đã đàng trong tai năm, ta chỉ nên cố thủ, chớ có khinh-thường ra đánh. Hễ đợi lâu ngày, quân giặc trễ nải, bấy giờ sẽ thảo quân ra đánh thì quyết thắng nào cũng thắng được.

Mọi người đều lấy lời bàn ấy làm phải. Bấy giờ cứ cắm kiệp trên mặt thành, quân-sĩ ngày đêm canh-thủ rất nghiêm-mật, mà không ra đánh.

Dương-quang viễn chia quân vây bốn cửa, cùng đánh gấp vào.

Trên thành bắn tên xuống như mưa, quân Tấn không thể nào đến gần cho được, đành cứ bủa vây ở xung quanh thành mà thôi. Vậy trong một năm, vẫn không phá vỡ.

Tấn chúa nghe được tin ấy, bèn các quan triều-thần rằng:

— Phạm diên quang từ đóng cửa thành, dàng cách cố thủ, vậy nên Dương - quang - viễn đem quân ra hơn một năm nay mà chưa thành công được. Bây giờ các ngươi có còn kế-hoạch gì hay không?

Lưu-trí viễn nói:

— Phạm diên-quang sợ tội, cho nên phải cùng các tướng-sĩ liều chết mà giữ thành Tấn dương, chỉ hàng ngày nay bị hạ ban chiếu ân-xá, lại cho hàn được trần thủ một phương. Kẻ bề-thần cước rằng hễn được lệnh ấy, tất phải vui lòng đầu hàng, mà ta có thể rút quân về ngay vậy.

Tấn chúa nói:

— Lời bàn ấy rất phải, nhưng hiện nay không một người nào có thể vào báo tin cho Phạm-diên-quang được, biết làm thế nào?

Bỗng thấy Chu-hiến ở hàng bên bước ra tâu rằng:

— Kẻ bề-thần cùng Phạm-diên-quang là bạn đồng-học với nhau từ thuở nhỏ, ngày nay xin vâng tờ chiếu đến Tấn dương để tìm lời khiến-dụ, họ người ấy về hàng.

Tấn-chúa bằng lòng, liền sai Chu-hiến mang tờ chiếu đi. Chu-hiến đi đến dưới chân thành Tấn dương, bảo quân trong thành phải báo với Phạm-diên-quang. Phạm-diên quang truyền mở cửa thành cho Chu-hiến vào.

Khi hai người làm lễ trong-kiến xong, Phạm-diên-quang nói:

— Tấn-đế từ khi cướp ngôi Chu-thương-vương-bị, thấm thoắt đã mấy năm rồi, ngày nay tôn-huynh quả bỏ tới đây, chẳng hay có điều gì muốn chỉ-giáo tiểu-đệ chăng.

Chu-hiến nói:

— Tiểu-đệ thờ Tấn-chúa, trộm dự vào chức trọng yếu, cho nên được hết lòng quan-quân đã hàng có một đạo-phương này. Ngày nay Tấn-chúa sai tiểu-đệ đem tờ chiếu tới đây để nói với tướng-quân. Tướng-quân cứ an yên lòng đầu hàng, Tấn-chúa sẽ xin trọng dụng. Nếu tướng-quân cho lời tiểu-đệ nói là cần-rỡ thì gươm ấu thuở sẵn đây, xin tuỳ ý tướng-quân, nguyện có quí-thần soi xét.

Phạm-diên quang tiếp được tờ ấn, rất là làm vui mừng, với-vàng đáp lại rằng:

— Tôn-huynh lấy lòng nhân-nghĩa đối-đãi với tiểu đệ. Tiểu-đệ đã vốn là người tôn-huynh, tất tôn-huynh cũng không làm hại tiểu đệ vậy.

Phạm diên-quang liền triệt bỏ những quân phòng thủ, và sai viên nhu-thường đi theo Chu-hiến mang tờ hiến đầu xin tội.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 châu kính
Mặt và kim
có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Thế nào là hạ giá?

Muốn biết nghĩa câu này xin các ngài nên đến ngay hiệu

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais,
Hanoi

thì mới rõ :

Ở đấy có bán tơ lụa, vóc nhiều cũng các thứ laine, dạ, để may quần áo tây.

3016

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urosformine
Giá 1$80 một hộp 3001

TRÀ VINH-MẬU

Bản hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên T. H. đã mấy mươi năm nay, có mở sưởng chế-tạo ở Vũ-di sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân : vụ-nhỏ hạng lại trên ngọn núi

cao thu liên tâm, ổ long và thay tiên, vân vân, dùng cách hóa-học đến chế, xa gần ai cũng biết tiếng

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ xinh, gọi là « SONG-BÍ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đáng bởi, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

3023 *Vinh Mậu trà hiệu cẩn bạch*

ngửa nó ra thì cái giấy bạc nó nuốt chưa trôi hết. Mất sau nó cố nuốt thì cái giấy bạc mất tích.

Hộ tên Khách lý đã bị hất tổng tiam nghe nói người ta có hắt nó uống thuốc tẩ ra, nhưng mãi nó không chịu uống, nó cố ý để chúng chính đến 9 giờ tối thì nó mới uống.

Ng-v-Dự lại cáo

Ăn cắp và chữa đỡ ăn cắp. — Vừa rồi M. Lê-quang-Ngô thấy đôi lốp bánh xe cao su của mình vừa thay mới buổi sáng, mà buổi chiều lại hóa ra đôi lốp cũ, bèn gọi tên phu xe nhà ra hỏi, thì nó chối bằng không biết; sau phải trình cảm, cảm hỏi, nó mới chịu là ở thật rằng đã trót đổi cho M Đinh-tiến-An, là thư ký ở sở kia lấy ít tiền tiêu.

Lập tức cảm cổ lại ở M. An, thì M. An chối bẵn rằng không biết chuyện chi cả, nhưng vô phúc thế nào lại kiểm thấy một chiếc lốp có để số mà M. Ngô nhớ bẵn là số lốp xe của mình, bèn tới M. An trả rằng lốp ấy mua ở hiệu bánh kia; cho lại hỏi chính hiệu buổi đó, thì chủ hàng nói không có bán cái lốp xe số như thế bao giờ. Tình cờ tên phu xe nhà M. An lại đứa khai tại sở cảm rằng chủ nó có sai nó giấu một cái lốp xe nữa ở vũng bùn đằng sau nhà; cho lại khám thì quả nhiên thấy nó chiếc lốp xe của M. Ngô bị mất thật. Tại ra M. An đã bỏ tên phu xe nhà M. Ngô đổi cho đôi vỏ xe mới mà lấy cho nó 10 đồng bạc. Vậy M. An cùng tên phu xe đều đã bị đưa vào ổn án xét

BẮC-NINH

Đám cướp tại làng Bát-tràng — Như lời đã đăng trong số trước, hôm 13 janvier đã có người về khám nhưng nhà khổ chủ thấy nhiều vết thuốc cây của giặc, cửa chớp bên tả gẫy hai nanh lược, then sắt gẫy tan hết. Ngoài bao lan long sắt gục, trong nhà thì một cái màn trắng dứt hai đầu dây, 1 cái tủ chè tổ tam một cánh cửa bên tả, ngoài sân có 2 cái hồng bằng tấu chuối quấn rẻ lum dầu, một cái mành mành cháy dở, một cái thắt lưng đa chém đứt. M. Trần-văn Bảo thì bị 8 vết thương rất nặng. Có khai nhờ đích mặt tên Lê-văn-Cốn và kêu mất quần áo đồng hồ 26 đồng và nhiều đồ lẻm.

Chánh hương-hội khai rằng : Ngay tức thì động, một mặt phái tuần-dinh đi cứu, một mặt đến gọi tên nhà hết các tay chơi và có tiếng thì đêm hôm ấy tên Cốn, tên Lộc, tên Tài cùng năm sáu tên khác nữa đều không có nhà.

Hiện tay tên Cốn đã bị bắt để tra hỏi. Vụ cướp này mà trả ra được thì làng Bát-tràng sẽ được yên ổn.

Một người làng lại cáo

SƠN-TÂY

Lấy đá xây Tân-viên. — Bắt đầu ngày mai 20 Janvier 1926 ở đường Đá-đen đến độ 400 thước, trên núi Ba-vì sẽ lấy ra mấy khối đá, làm ngẫu trở cho việc giao thông. Mỗi lần đốt *cốt-mìn* thì sẽ thổi ba tiếng tù-và hai phút trước.

Chợ Hiệp. — Kể cả trong vùng phủ Quốc-oai, thì chợ Hiệp cũng vào bậc to nhất. Mỗi tháng họp 12 phiên, mỗi phiên có đến hơn một nghìn người mua bán. Một cái chợ to như thế, lâu nay có ai coi sóc đến không? Tuyệt nhiên không! Phiên nào cũng có người kêu thóc mất cắp, có khi mất cướp nữa. Đứa gian phi lắp đổ chạy trước, vừa chửi, vừa dọa! — người mất của hớt hải kêu sau. Có người thông thấy cũng không dám nói. Mới lạ sử! Khi nó chuyển được đồ đi cho đứa khác lấu toét, nó bèn quay cổ lại, có khi đem cả người nhà ra cãi nhau, đánh nhau với người mất của. Dần kéo đến rất cổ, bỏng hoa cũng chẳng thấy mặt thầy chánh thầy phó chợ phiên tuần đâu! Lạ thật! Mà đến gian phi ở ngoài chợ họ lại ngay xóm gần chợ, ai cũng biết; lại nhất những đứa 14, 15, 16, tuổi ăn cắp thật thần tình! Vậy vì lẽ gì mà chức-dịch sở tại cứ để cho chúng lẩn núp làm cả?

Tết đến nơi rồi đây, chợ thấy mỗi phiên đông đúc mãi. Mong rằng quan trên thấu tình cho người buôn bán, sức cho lý dịch trong làng phải hết sức tuần phòng phiên chợ, và quản thúc những đứa gian phi ấy thì dân được nhờ lắm thay.

Phụng Sơn

Một đám cướp thiên cát. — Đêm 22 tháng một ta vừa rồi, nhà Nhì-Kiện, ở làng Trang-thôn tổng Hoàng-xá, phủ Quốc-oai, bị một đám cướp phá cổng vào, người chủ nhà thấy động chạy ra thì bị chúng đánh hai cái quầm vào đầu, chết ngay lập tức. Còn người chàng rể ra chống cự cũng bị trọng thương.

Chúng lấy mất con bò và đồ vật rồi đốt cả cái nhà mà liều thoát.

Việc thiên cát ghê gớm xảy ra tên này vì có ba cớ : 1° Sự tuần phòng, người có trách nhiệm chẳng lưu ý đến tự nào chỉ làm qua loa cho có tắc trách. 2° Xưa nay có xảy ra đám cướp nào, những người có trách nhiệm muốn cho chỉ lối mình, cũng bắt là trộm. 3° Bấy lâu những đám cướp chẳng thấy thám ra gì, cho nên chúng càng không sợ mà dám làm sự đại ác như vậy.

T. lai cáo

THÁI-NGUYÊN

Từ rày chớ vội tin người. — Vừa rồi một người lái tơ tên là Ng-thị-C ất, 40 tuổi, về Hà-nội mua tơ, khi trở lên đến tỉnh vừa tới cổ kilomètre 13 thì gặp hai người, phải chở xe khách đến cửa. Nhưng vì xe đông khách quá, mà người lái tơ lấy thì nhiều hàng, e nhịn cả là của mình thì nguy người làm ô-tô không ưng gửi lên xe chẳng, bèn nhờ một người hành khách khác tên là Phạm-thị-Hòa, 23 tuổi, là hành khách đi tay không, không có mang hành lý chi cả, mang giúp hộ một đấy hàng to, và gửi nhận là của người ấy. Khi xe đến chỗ ngã ba làng Ba-gâu, thì thị Hòa xuống xe, đưa trả cái hàng cho thị Chất. Thị Chất cám ơn, rồi xe đi. Khi tới Thái-nguyên xuống xe, thị Chất xét lại đấy hàng gửi thị Hòa lúc trước, thì thấy thiếu mất một tấm nâng, giá đáng 30 đồng. Lập tức đi trình cảm, sở cảm lên coi, mới người lính dòng thị Chất trở lại ngay làng Ba gâu tìm hỏ thị Hòa, thì quả thấy thị Hòa còn có tấm hàng ấy. Bởi vậy thị Hòa liền bị bắt giải về Thái-nguyên ngay để xét xử.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG BÌNH

Cắt đám quan Hiệp-tá Hoàng-quang-Phu. — Bản-quán được tin rằng đám quan Hiệp-tá Hoàng-quang-Phu, đến ngày 18 tháng chạp là tức là ngày 31 janvier 1926 này vào hồi giờ thìn sẽ cử hành.

Bà con ta nên lưu tâm đến. — Bệnh đậu-giới là một thứ bệnh rất nhàng truyền-nhiễm, rất là nguy-hiểm, trẻ ai cũng biết rõ; thế mà hiện nay tỉnh ngay ở giữa thành-phố Đồng hỏi có nhiều nhà con trẻ mắc phải bịnh ấy, bà mẹ đã không biết cách đề phòng lại không chịu đưa ngay ra nhà thương điền-tị; thậm chí có nhà con phải bịnh ấy, mẹ cũng phải nhiễm theo.

Ở chốn thôn-quê thì cũng không dám nói trách, chớ như giữa thành-phố này đã sẵn có nhà thương, sao không đưa vào điều-trị mà cứ quanh quẩn luẩn quẩn trong nhà mẹ con cực, như thế chẳng những thiệt hại riêng cho mình mà lại thiệt hại cho làn-bang nữa; nguy hiểm lắm đấy, nên lưu tâm lắm đấy!

MỚI XUẤT BẢN
Sách thuốc cho đàn bà con trẻ, cần cho mọi nhà

SẢN DỤC CHỈ-NAM

SOẠN GIẢ : NGUYỄN-VĂN-LUYỆN, Y-sĩ tại Bắc-kỳ
Có bài tựa của : Docteur H. Coppin, ancien Interne des Hôpitaux de Paris

CHIA LÀM BA PHẦN :
I. Cách thông nom cho người sản-phụ.
II. Cách chăm nuôi trẻ con.
III. Các chứng bệnh của trẻ con.

SÁCH DẦY 200 TRANG, CÓ ẢNH, CÓ VẼ, GIẤY TỐT BÌA ĐẸP
Hiệu Thuỵ-Ký, 98, Phố Hàng Cót, Hanoi xuất bản
Bán ở các hiệu sách. . . . . giá : 0$75
Hiệu thuốc Pharmacie CHASSAGNE, 59, Rue Paul-Bert có nhận bán và trong ít lâu bán chiếu khách. . . 0$65 một quyển
3002 Ở xa gửi thêm cước phí (recommandé). . . 0$20

Tin sau cùng.

Việc thời-chính nước Pháp

Hội-đồng thời-chính đã ưng-chuẩn các khoản trong bản dự án của tả đảng (tả hiệp đoàn, nói về trái phiếu và danh. Theo như các khoản ấy, cứ thời-chính này thi hành được ba tháng, thì các trái phiếu ấy sẽ trở nên các trái-phiếu hữu danh.

Việc ở Trung-hoa

Một đảng đương cố võ xin đón Lê-nguyên-Hồng về làm tổng-thống, vì tính ra Lê làm tổng-thống trước đây, chỉ còn thiếu có 81 ngày là đủ cái hạn trong pháp hiến.

187 ông nghị-viên ký giấy xin triệu tập nghị-viện.

Công cuộc biểu-tình yêu cầu bắt Borin-kỳ-Thụy, cũng đã đăng của Đoàn.

Hai bên đánh nhau một trận, thì quân của Trương-tác-Lâm đã chiếm được Sơn-hải-quan Đạo thứ tư của Quốc-dân-quân bị thua đã lui.

(Indopacifi)

BỆNH GIANG-MAI
và cách thử Wassermann

Cách thử do giáo-sư Wassermann phát minh ra, là thứ bằng máu lấy ở hồi huyết-quản, và phải đúng đến những thuốc-thử như chất tẩy ở gan giống mắc bệnh giang mai, chất nước máu gọi là hémolytique, chất nước máu chuột bạch và các chất độc trong máu cừu, khi thử phải thử trong các ống riêng, thứ có nọc bệnh, thì chất nọc trong máu không việc gì, và chất lòng không có sắc gì cả : thứ không có nọc độc, thì chất độc trong máu bị tan ra, và chất lòng có sắc đỏ như máu.

Nước máu của người đau nhẹ thì thử cách Wassermann cũng biết rõ nặng nhẹ thế nào. Trị thuốc được ít lâu, thì thử thấy nhẹ đi, mà thuốc càng nhiều, thì lại càng chóng kiến hiệu. Trong một bài của bác-sĩ Lyser, nói về thuốc Sigmargyl, đăng trong tạp-chí « Revue national d'hygiène », tháng Septembre 1923 có nói : « Cách thử Wassermann khiến cho ta có thể xét sự hiệu nghiệm của các thứ thuốc, và biết rõ cái giá-trị của các thứ thuốc mới. » Trị bệnh bằng thuốc Sigmargyl thì người đau nhẹ, hay đau nặng vừa, chỉ uống từ 62 đến 112 viên trong một hạn từ 5 đến 7 tuần lễ, là thứ theo cách Wassermann thấy khỏi hẳn. Người mới bị đau thứ máu chưa thấy, mà dùng thuốc ấy, có thể ngăn cho nọc độc không vào đến máu. Đó là một điều của bác-sĩ Yonescu đã nghiệm thấy.

Xem thế thì rõ cái giá trị của thuốc uống Sigmargyl, vì thuốc tiêm không có thứ nào hiệu hơn nữa. Muốn thí nghiệm thuốc ấy, và muốn mua thuốc ấy hỏi tại nhà Laboratoire Chimiothérapique, 2 place du Théâtre français ở Paris, hoặc ở các hiệu bào-chế bán thuốc ấy, sẽ tặng các sách nói rõ về văn-đề ấy.

Dr. Petitjean

Ở Hanoi thì hỏi tại MM. Lafon et Lacaze (Hiệu bào chế Chassagne)

Cách lịch-sự ở Hà-thành

Hiệu Café Restaurant HIỆP-THÀNH, số 29, phố Bờ-Hồ (Bd Francis Garnier) có đủ phòng ăn và phòng trọ rất sạch-sẽ, lịch-sự để ngài tiếp các qui-khách. Ngài nào ở xa, đánh giây thép về giữ phòng trước, thì Tân-hiệu xin cho người ra gare đón và trông coi giúp việc đài đề hành-lý.

3035

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Từ trước đến giờ chưa mấy khi bản hội đem ra diễn những tích hát nào mà toàn Nữ-ban ra đóng. Vậy bản hội định từ 15 tháng giêng tây này trở đi mỗi tuần lễ diễn một vở sắt sắt hay rất vui xưa nay có tiếng là tích hát nữ nhiều điệu chèo cổ mà bỏ vở cho bọn Nữ-ban Bà-đông, về một vở diễn Tây-hán. Khách là đệ ám nhạc đến nghe chỉ có lợi về nghệ nào càng diễn những tích hát rất đặc biệt đã biến các quý khách đến mua vui mà không phải phiền nản như trước.

Tối thứ ba 19 Janvier 1926

HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN

Vì ai tham sắc phụ bàn,
Để sĩ nuôi mẹ đỡ đần chồ si.
Tích này có cảnh con hầu kiện nhau ở dưới âm phủ rất là vui.

Tối thứ tư 20 Janvier 1926

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

Đoạn thứ nhất

KIM KIỀU TÁI HỢP

Sư Giác-Duyên nghe lời Tam hợp đạo-cô đến Tiền-đường thuê vợt được Thúy-Kiều rồi đưa về thảo am, Kim Trọng, Vương Quan nhân ngày cải nhậm, đưa gia quyến đi qua Tiền-đường hỏi thăm sự tự, tưởng Kiều chết, làm lễ giải oan, may gặp Giác Duyên nên lại cùng nhau tái hợp.

Đoạn thứ hai

NHẪN NHỤC DU SINH

Phó Đại Hàng mua nhầm phải Kim-hoa (Liễu Như chúa phò-mã tị nạn) định đem về làm vợ lẽ, Phan Thị (vợ cả) chưa hàng lòng. Đại-Hàng phải đưa sang lầu gửi em gái là Liễu-anh, san Liễu-anh đó biết sự tình Phò-mã rồi hai bên đính ước tấy nhau.

Nhân ngày ăn sinh nhật Phan-thị. Đại-hàng sai bảo Liễu-anh đưa Kim-hoa lên lễ mừng vợ cả. Khi xuống đến dưới nhà Đại-hàng sàn rườn Kim-hoa thành lộ học nam hình, Liễu Như thủ thực sự tình, đại-hàng xấu hổ đánh trói rồi gửi lên quan.

Đoạn thứ ba

CHÂU LONG NUÔI BẠN

Lưu-Bình giàn bạn vô tình đích về quê giảng tập, đến quán Nghênh-Ngoan đang than trách, bỗng gặp Châu-long giả cách vô tình, lựa nhời lỏi ý, rồi Châu-long bảo Lưu-Bình đưa về nhà sẽ vậy kim cải giúp việc sách đèn.

Đoạn thứ tư

TRẬN ĐÒN HỘI CHỢ

(Hài kịch)

Các học-trò thi hỏng, thấy Xuân-sinh bị con liền bàn nhau thù trước mấy Phèng-công, rồi nấp sẵn Ngọ-môn chực thóc bao châu, đánh Lưu-Kỳ. Hoàng-Tung quảng long xe bao, ngửi thực gồm ghê cho trận đòn hội chợ.

3006

KHÔNG ĐẦU RẺ BẰNG

Hiệu có bán : Muối, Ciment, Sắt, Dui, Khoo, Cửu-phong, 54-, ở bằng gỗ Lim, sơn-lấp và đổ các đồ phụ tùng làm xe Cao-xu, các thứ bao gai, bao cói Dây gai tây, Dây đay to, vân vân ...

Hiệu tôi vừa mới nhận ở bến Thủy giải sang thứ sắp thơm sen vào thực là mềm thịt, rắng đa, sanh tốc, sạch gỉ-lu, khỏi chảy. Khắt là mỗi hành thứ sắp nhẹ là thuốc nổ công-hiệu như thần.

Hiệu tôi lại có bán cả thứ quần bốt mũ nồi, đã đẹp lại bền giá mỗi cái 0$45, 0$55, 65

Quý-khách mua buôn xin tính giá rẻ 20 %.

Mỗi tại hiệu SỨC LONG, 96, phố Mã mây, Hanoi.

3041

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò cười, cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉnh phê rằng :

Chiếu nay đội được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lịnh phó thị giữ cho qui được phòng chế-tạng để lâu thành-giá.

Khâm thử.

欽此 嘉愛慶賞 有製造良藥 特頒內府 以資調攝 欽此

Rượu này đã bổ-ích theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả!

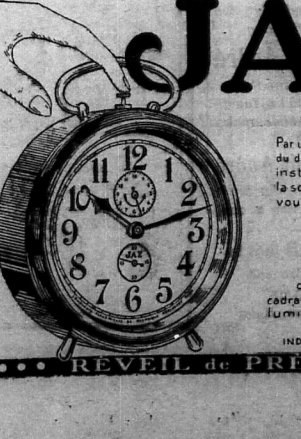
Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn : từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tây theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư có báo này.
3001

Bán tại GRANDS MAGASINS RÉUNIS
HANOI

JAZ

Par un simple toucher du doigt vous arrêtez instantanément la sonnerie, si elle vous importune.

deux grandeurs
cadran blanc 42 fr.
lumineux 55 fr.

INDUSTRIE FRANÇAISE

RÉVEIL de PRÉCISION

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90 3001

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,

khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc là Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền,

3002 **HANOI**

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc nay.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 20 21, Rue Philippe de Girard — PARIS. 3044 m

---

振商號

Trong người ta có ba sự nhu cần : ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn dễ nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tàu, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rẻo, kẹo yến mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu-cố bản-hiệu thanh tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Tổng-lý

WONG-KONG SANG

106, Rue des Voiles, Hano

3061

Dù các ngài đau dạ dày đến thứ nào mặc lòng, hễ dùng

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Trong nhà trong cửa ai ai cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

đặng Khi có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra vỏ, Cùng có người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi Khỏi bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khí sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân. MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ dùng lấy một thứ

THUỐC HƯỜN **PASTILLES**

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

- VALDA -

MỚI THIỆT PHẢI

3044 b

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu xuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-si J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán : 2$25 một chai lít

1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI 3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Cần một người thợ mạ kền và một người phụ

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

3010

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH DAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: **SPÉCIALITÉS PEYRARD** 44, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

3044

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, [illegible] không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$10

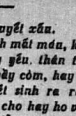
Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÁU BÒ 1$40**

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

Nếu ai hay

CẢM và HO

Nếu ai sợ HƯ PHỔI

thì phải LO MÀ ĐỪ MÌNH

thì phải uống

La SOLUTION PAUTAUBERGE

là một vị TRỪ TRÙNG ĐỘC HAY và BỔ RẤT HIỆU

Đừng để chờ tới đau nhiều mới chữa

NGỪA BỊNH HAY HƠN LÀ CHỮA

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, Paris et toutes Pharmacies

3045

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI.

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ* . . . . . **Một lít re : 2$10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

FLIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* **Một chai : 1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* **Một chai : 1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOB NE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . **Một chai : 1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . **Một chai : 0.80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đóng 15 quan tác dần rồi về sau đóng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 13 mars 1900 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Theo đóng số dần thì qui-khách nhận ngay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền là 500,000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số số các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3046 d

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1909, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**

Tư bản nộp rồi : » **68.100.000**

Tổng cộng khoản dự-bị ngân ngày 30 Juin 1294 : » **81.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

Tại Đông-Pháp : Nam-kỳ : SAIGON. Trung-kỳ : TOURANE. Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI. Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG. Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

Tại Vân-Nam : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.

Tại Tiêm-la : BANGKOK.

Tại Anh thuộc-địa : SINGAPORE.

Tại Trung-Hoa : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TẤN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.

Tại Phi-châu : DJIBOUTI.

Tại Tân-thế-giới : NOUMÉA.

Tại Tahiti quần-đảo : PAPEETE.

Etablissements français de l'Inde : PONDICHÉRY. 3048

Hiệu viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

UỐNG RƯỢU CHAMPAGNE PHẢI UỐNG THỨ

Pommery & Greno

mới là sành-rượu và lịch-sự

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thuận-xá, Saïgon, Pnom-Penh. 3007

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bac-Tan-Van

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)